

Protokoll till styrelsemöte nr 1, 2026

Centrum för Medeltidsstudier

Måndag 16 februari 2026, kl. 13.00.

Närvarande

Kurt Villads Jensen, föreståndare, Historiska Institutionen
Henrik Lagerlund, ordförande, Filosofiska institutionen
Claes Gejrot, Riksarkivet
Erika Kihlman, Romanska och klassiska institutionen
Pia Bengtsson Melin, Historiska museet
Carin Franzén, Institutionen för kultur och estetik
Nanouschka Myrberg Burström, Institutionen för arkeologi och antikens kultur
Rolf Warming, doktorandrepresentant, Institutionen för arkeologi och antikens kultur

Adjungerad

Wilhelm Ljungar, sekreterare, Historiska Institutionen

Frånvarande

Föredragningslista:

§ 1 Öppnande av sammanträdet

Styrelsemötet förklarades öppnat kl. 13:06 av ordförande Henrik Lagerlund.

§ 2 Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes utan ändringar.

§ 3 Val av justerare

Rolf Warming valdes till justerare.

§ 4 Anmälan av protokoll från föregående möte

Erika Kihlman var listad som närvarande, det ska ändras till frånvarande.

§ 5 Meddelanden

Kurt:

- Kurt besökte Danzig och Marienburg med doktorander och visades runt av Gregory Leighton, 21-23 november 2025.
- Kurt, Rolf Warming och Tobias Boestad deltog med föredrag i presentation på Engelsberg av boken *The Baltic Sea. A Geopolitical History*, 26-27 november.
- Fraser Miller disputerade på avhandlingen *From Swords to Plowshares. Space and the Peace of the Home in Medieval Nordic Law, c. 1150–1350* den 12 december:.
- Gwendolyne Knight blir vikarierande lektor Örebro Universitet 2026.
- Jacob Langeloh har börjat sitt 4 åriga VR projekt om ”Heligt tal och politisk makt: Predikningarnas inflytande vid koncilierna i Konstanz och Basel,” på Historiska institutionen och i samarbete Beata Megyesi, Institutionen för lingvistik.
- Clara Dalsgaard (tidigare masterstudent hos CMS och doktorand i Lund) höll föredrag på Medeltidsmuseet om ”Älvor, präster och utdrivning” 5 februari 2026.
- John Arnold, historiker från Cambridge University, gäster Uppsala universitet och håller seminarium och gästföreläsning 18 och 19 mars.
- Christian Etheridge, Nationalmuseet, arrangerar en international konferens “Rebuilding the Codex. Cuttings, Fragments, Heritage Science and the Interdisciplinary Future of Reconstructing Manuscripts”, 24 – 25 mars.
- Heiko Droste och Kurt arrangerar workshop 23–24 april om ”Baltic Bloodbaths” med 12 föredrag.
- CMS deltar 5 augusti i medeltidsveckan i Visby med 11 föredrag.
- Society for the Study of the Crusades and the Latin East avhåller sin 11. fyraåriga konferens i Porto 29 juni-3 juli med ca. 210 föredrag. Kurt är med i den Scientific committee på fyra personer, som arrangerar konferensen.
- Konferensen Military Orders IX: Documents and Monuments avhållas på Malta 9-12 september. Wilhelm och Kurt har anmält papers.- Expertnämnden kommer snart lämna utlåtande för tillsättningen av ny medeltidsprofessor, förhoppningsvis i slutet av februari.

Erika:

- Sofia Lodén, Jonatan Petterson och Erika är några av lärarna på årets upplaga av den nationella doktorandkursen i litteraturvetenskap, 25–26 mars. I år ges den vid Centrum för medeltidstudier

Mittuniversitetet, campus Sundsvall, under ledning av Susan Foran och Sven Anders Johansson och heter *Hur studerar man medeltida litteratur?* (7,5 hp).

- Bokprojektet om Missale Strengnense avslutades i september med ett symposium i Strängnäs domkyrka och Roggeborgen 19–20 september, där flera av skribenterna deltog för att presentera sin forskning kring boken och dess kontext. Bokprojektet består av tre delar: Volym 1: Studier, red. Elin Andersson och Marcus Willén Ode; Volym 2: Översättning och kommentarer av Erika Kihlman; Volym 3: Reproduktion. Grafisk formgivare: Lisa Lanning. Böckerna finns till försäljning av Strängnäs Stiftshistoriska sällskap.
- Erikas och Sofia Lodéns kurs *Medeltida europeisk litteratur*, 7,5hp, kommer att ges igen i höst (den gick senast vt 21). Den kommer att gå på kvartsfart kväll under hela höstterminen. Det är en kurs på grundnivå och endast allmän behörighet krävs.

Nanouschka Myrberg Burström:

- Betygsnämnd Fraser Miller 12/12 2025
- Tegelkonferens "Another brick in the wall?", Uppsala universitet 17/12: om tegelformer, dateringsmöjligheter, tegelugnar och tegelarkitektur. Senromerskt + medeltida Skandinavien. Av särskilt intresse projektet "Medieval bricks in Stockholm" som visar att mycket av det tegel som användes i uppbyggnaden av tegelstaden som vi ser i Gamla Stan nu importerades från Tyskland med skepp (Niklas Eriksson, SU, Joakim Kjellberg & Anna Bergman, Medeltidsmuseet, samt Torbjörn Brorsson, keramisk expert). Även Gunilla Gardelin, LU, "The introduction of brick building in medieval Denmark", Tanja Ratalainen, Åbo universitet, "Recent research on medieval brickwork, bricks, and roof tiles in Finland" samt tre glada män från NIKU i Oslo som undersökt teglet i Akershus fästning och menade sig kunna konstatera att allt tegel inte importerades utan mycket var gjort av lokal lera (i lokala ugnar) redan på 12–1300-talen.
- Undervisning på medeltidsmastern (CMS) samt kursansvarig och huvudlärare för delkursen Medeltid till nyare tid (Arkeologi I).
- Kursansvarig för Kandidatkursen i arkeologi där flera skrev med rena medeltidsämnen eller relaterade:
- Victor Carlsson, "Folkets myntbruk i Skåne - En jämförande analys av mynt från Skåne marknaden, [den årliga sillmarknaden i Skanör-Falsterbo], Lund och Åhus under medeltiden". Hur lyckades de ibland svaga danska kungarna trumfa igenom sina ibland usla

Centrum för medeltidstudier

mynt hos befolkningen, när tyska köpmän kom för att handla med sina oftast bättre mynt?
Förvånansvärt bra, visade det sig.

- Margareta Eriksson "Staden bakom glaset" – om det medeltida Uppsala, då och i dagens museala narrativ och gestaltning.

- Kassandra Papadopoulou "Synlighet, makt och avrättning - Galgbackar i Stockholms län under medeltid och tidigmodern tid" – karterar och visar hur galgarna placerades längs färdvägar och i krönlägen för maximal exponering av avrättningen och den avrättade.

- Erika Rudberg "Att värma eller inte värma en kyrka" – en byggnadsarkeologisk studie av ljus, värme och andra sinnesintryck i Spånga kyrka från 1100-talet till 1950.

- Dilem Suvaci "Koloniala arv och repatrieringsprocesser" en fallstudie av museala repatrieringsdebatter och förhållningssätt utifrån det stora samiska offerfyndet (ca år 500–1600) från Unna Sárvva som grävdes ut på 1910-talet och nu återkrävs från Historiska museet av Gällivare skogssameby.

- Sandra Zamoscinska Ojeda "Svärd för strid och status: långsvärd typ XVIIIe som vapen och statussymbol i det senmedeltida Skandinavien" – om det s.k. danska svärdet, dess teknik och praktiska användning och dess ideologiska och symboliska dimensioner.

- Dessutom flera uppsatser på området vikingatid, om t.ex. gengångare, relationer mellan människa och djur i gravar, vikingafärder i österled, mm.

- I samverkan med Historiska museet och Svenska Fornminnesföreningen: arrangemang av föredraget "Silkessammet, guldbrokad och juveler – textilier i de senmedeltida altarskåpens bildvärld" om medeltida kläder som en av flera lyxartiklar som kan studeras via senmedeltida altarskåp (docent Carina Jacobsson, UU) som följde upp ett som hölls i oktober av docent Bo Franzén, SU, "Verklig klädsel i svensk medeltid" - om medeltida kläde som värdemätare och "pengar". Docent Ingela Bergman (Silvermuseet i Arjeplog samt Institutet för arktisk landskapsforskning) tilldelades Hildebrandspriset 2025 och höll vid prisutdelningen i december föreläsningen "Medeltida laxfiske och 'kolonisationsinitiativet' i norr".

§ 6 Ekonomi

Kurt har haft möte med Historiska institutionens ekonom Kristina Linkyte. CMS ekonomi är fortsatt god. Centrum får fortsatt 20 000 från Historiska institutionen för att finansiera medeltidsseminariet. Allt gick åt förra året, men i år är föredragshållarna för vårterminen mer

Centrum för medeltidstudier

lokala vilket lämnar utrymme för höstens schema. CMS har också fått externa medel för flera aktiviteter under våren; 30 000 kr från fakulteten för doktorandkursen *Medieval Interdisciplinarity: Past, Present, Future*; 35 000 kr från Kungliga patriotiska sällskapet för en föredragsdag under Medeltidsveckan i Visby; samt 50 000 från Historiska institutionen för workshopen *Baltic Bloodbaths*. Utöver det kommer årets stora budgethändelse vara CMS konferens om medeltida våld i slutet av september. Enligt Anders Andrén kommer Vitterhetsakademin kunna bidra med lokaler och 120 000 kr i budget, resterande kostnader kan suppleras från CMS egen kassa.

§ 7 Verksamhetsberättelse 2025

Kommentarer på utkastet till verksamhetsberättelse har lämnats till sekreteraren och den kommer att uppdateras därefter inför Medeltidsrådets vårmöte.

§ 8 Konferens 2026

Kurt har skickat ut förfrågan till deltagarna i Våldsprojektet för deltagande i CMS första konferens. De flesta har sagt ja. Lokal, program och tid för konferensen har blivit beslutat om av konferenskommitteen och har bifogats styrelsen (se bilaga).

§ 9 Doktorandkurs VT2026

I slutet av mars håller CMS doktorandkursen *Medieval Interdisciplinarity: Past, Present, Future*. Totalt har nio doktorander från olika länder och discipliner anmält sig. Som lärare medverkar, utöver Kurt, Kirsi Salonen, Fraser Miller, Christian Lovén, Nanouschka Myrberg Burström, Karl Farrugia och Sune Bechmann Pedersen. Inför kursen ska doktoranderna skicka in några sidor om sitt projekt samt deras tankar om som ska diskuteras på kursen. På plats blir det två dagars diskussioner och föredrag på Historiska institutionen och Gula Villan följt av en heldagsexkursion i Stockholm.

§ 10 Exkursion 2026

Två förslag framtagna av Kurt tillsammans med Wilhelm och Vincent har cirkulerats till styrelsen (se bilaga). Styrelsen beslutar om att exkursionen blir den sista helgen i maj, den 29–31, till Ringsted i Danmark. Kurt tar fram schema i med stöd av sekreterare och amanuens.

Vidare beslutar även styrelsen om att erbjuda subventionerat boende i mån av hur långt avsatta medel räcker till medföljande doktorander och mastersstudenter.

§ 10 Övriga frågor

Christina Ekholst har kontaktat CMS och undrat om Göteborgs, Uppsalas och Stockholms universitet borde starta en gemensam forskarskola för medeltidshistoria. Kurt har svarat positivt och också föreslagit att fler universitet kanske borde tas med, exempelvis Linköpings universitet, Mittuniversitetet, Linnéuniversitetet. Vidare föreslog Kurt även att det vore intressant att göra det till en forskarskola i medeltidsstudier snarare än medeltidshistoria. Styrelsen beslutar att CMS säger ja till att utforma en gemensam ansökan om medel, och helst ser att det rör sig om en forskarskola i medeltidsstudier snarare än medeltidshistoria.

Utlysningsperioden löper mellan 6 maj till 18 augusti.

Samtidigt lyftes frågan om ansökan om forskningsmiljöer via VR. Styrelsen beslutar att det är värt att söka, men att den nya föreståndaren för CMS behöver vara med som medsökande, även samarbete med Medeltidsmuseet och Historiska museet skulle vara fördelaktigt. Mer detaljer biläggs till senare möte. Utlysningsperioden löper mellan 6 maj till 18 augusti.

§ 11 Datum för nästa sammanträde samt medeltidsrådet

Nästa styrelsemöte sker 13 april kl. 13:00 i D900 på Historiska institutionen.

Nästa medeltidsråd sker 11 maj på Spökslottet, Stockholms universitet.

Mötet avslutas 14:25

Vid protokollet: Wilhelm Ljungar, sekreterare

Wilhelm Ljungar, doktorand,

Historiska institutionen

Justeras:

Rolf Warming, doktorandrepresentant,
Institutionen för arkeologi och antikens kultur.